

Brussel, 16 december 2014
(OR. en)

17002/14

POLGEN 193
POLMAR 32
PESC 1340
CSDP/PSDC 744
AGRI 811
TRANS 599
JAI 1023
ENV 1002
PECHE 598
POLMIL 118

INFORMATIEVE NOTA

van:	het secretariaat-generaal van de Raad
aan:	de delegaties
Betreft:	EU-strategie voor maritieme veiligheid (EUSMV) - actieplan

Voor de delegaties gaat hierbij de tekst van het vandaag door de Raad Algemene Zaken
aangenomen actieplan voor de EUSMV (doc. 15658/14).

ACTIEPLAN VOOR DE EU-STRATEGIE VOOR MARITIEME VEILIGHEID

Inleiding

Met dit actieplan wordt de maritieme veiligheidsstrategie van de Europese Unie (EUMSS d.d. 24 juni 2014) in de praktijk gebracht. Het actieplan is gebaseerd op de volgende vier beginselen: sectoroverschrijdende aanpak, functionele integriteit, naleving van regels en principes en maritiem multilateralisme - met inbegrip van de besluitvormingsautonomie van de EU - zoals bepaald in de maritieme veiligheidsstrategie van de Europese Unie. Deze beginselen zitten vervat in elke maatregel die in het actieplan aan bod komt. De strategie brengt zowel interne als externe aspecten van de maritieme veiligheid van de Unie samen, en dit actieplan bevat daartoe ook acties en subacties op elk werkgebied.

Dit is een voortschrijdend actieplan, dat continu wordt geëvalueerd en kan worden herzien. Er wordt voorzien in periodieke rapportage door de hoge vertegenwoordiger en de Commissie op basis van bijdragen van de lidstaten.

Het actieplan houdt rekening met de interne organisatie en bevoegdheden van de lidstaten en de EU (geregeld in de nationale wetgeving), alsmede met hun beleid en wetgeving, en bouwt voort op initiatieven van lidstaten en ter zake bevoegde EU-organen en -agentschappen. Het wordt uitgevoerd door de EU en elke lidstaat, met inachtneming van de lopende activiteiten op nationaal, EU- en internationaal niveau, binnen de beschikbare middelen en zonder nieuwe structuren te creëren of de bestaande juridische procedures te wijzigen.

Sectorale en sectoroverschrijdende raadpleging van belanghebbenden binnen de lidstaten en op EU-niveau moeten deel uitmaken van de uitvoering van het actieplan.

WERKGEBIED 1: EXTERN OPTREDEN

1.1. Werken aan een gecoördineerde aanpak van maritieme veiligheidsvraagstukken in internationale fora en met derde landen. (*Implementatietermijn*¹: (O/M))

1.1.1. Een strategische dialoog ontwikkelen met de relevante regionale en internationale belanghebbenden en derde landen over maritieme veiligheid, teneinde de bevordering van een op regels gebaseerd bestuur op zee in stand te houden en verder te ontwikkelen. [Leidende actoren²: EDEO]

1.1.2. Terreinen van overeenkomst en complementariteit tussen de EU en de VN en haar organen bepalen, teneinde een verbeterd partnerschap te ontwikkelen inzake maritieme veiligheid, met het oog op de ontwikkeling van gezamenlijke activiteiten voor de opbouw van regionale maritieme capaciteit. [LS/EDEO]

1.1.3. Vaststellen welke elementen tussen EU en NAVO complementair zijn, teneinde tot betere coördinatie en betere samenwerking te komen over relevante aspecten van maritieme veiligheid tussen beide organisaties, in GVDB-verband.

Op basis daarvan concrete complementaire initiatieven van de EU en de NAVO ontwikkelen op het gebied van operaties voor maritieme veiligheid. Dit kunnen onder meer gecoördineerde oefenings- en opleidingsprogramma's inzake maritieme veiligheid van de EU en de NAVO zijn, in overeenstemming met het oefeningenbeleid van de EU. [LS/EDEO]

1.1.4. Terreinen van overeenkomst bepalen tussen de EU en regionale fora, zoals de Afrikaanse Unie en de subregionale Afrikaanse organisaties, de Unie voor het Middellandse Zeegebied, de Samenwerkingsraad van de Golf, de Associatie van Zuidoost-Aziatische staten (ASEAN) en internationale organisaties zoals de IMO, de IAO, Interpol en UNODC, teneinde verbeterde partnerschappen te ontwikkelen op het gebied van maritieme veiligheid. [LS/COM³/EDEO]

1.1.5. In voorkomend geval, maritieme veiligheid integreren in de agenda's van bilaterale vergaderingen met derde landen, strategische dialogen en internationale fora. [LS/COM/EDEO]

1.1.6. Bilaterale en regionale overeenkomsten op het gebied van maritieme veiligheid aanmoedigen, de coördinatie van bestaande overeenkomsten verbeteren en contacten en ondersteuning tussen lidstaten en derde landen bevorderen, teneinde de veiligheid en stabiliteit op maritiem gebied te verbeteren. [LS]

1.1.7. IJveren voor de ondertekening en bekrachtiging van het op 31 januari 1995 in Straatsburg voor ondertekening opengestelde Verdrag inzake de sluikhandel over zee, ter uitvoering van artikel 17 van het Verdrag van de Verenigde Naties tegen de sluikhandel in verdovende middelen en psychotrope stoffen dat op 20 december 1988 in Wenen voor ondertekening is opgesteld voor de lidstaten en derde landen van de Raad van Europa. [LS/EDEO]

¹ I: O: onmiddellijk (een jaar); M: middellange termijn (een tot drie jaar); L: lange termijn (drie tot vijf jaar). Deze voetnoot betreft alle verwijzingen naar "implementatietermijn".

² Binnen hun bevoegdheden en wettelijke mandaten. Deze voetnoot betreft alle verwijzingen naar "Leidende actoren".

³ Europese Commissie, met inbegrip van regelgevende agentschappen van de EU

- 1.1.8. De samenwerking tussen diensten belast met zeevervoer en diensten die verantwoordelijk zijn voor douaneaangelegenheden op EU-niveau blijven verzekeren, en de samenhang met regulering op internationaal niveau verzekeren. [LS/COM]

1.2. De zichtbaarheid van de EU in het mondiale maritieme gebied vergroten. (O/M)

- 1.2.1. Gelet op de totaalaanpak van de EU, regelmatig EU-oefeningen voor maritieme veiligheid plannen en organiseren met derde landen en internationale/regionale organisaties, in het kader van operaties en missies voor het gemeenschappelijk veiligheids- en defensiebeleid (GVDB), of EU-oefeningen in aangrenzende zeegebieden en andere gebieden van belang, overeenkomstig het oefeningenbeleid van de EU. [LS/COM/EDEO]
- 1.2.2. Seminars, workshops en conferenties in verband met maritieme veiligheid organiseren met partnerlanden en internationale organisaties, teneinde de uitvoering van regionale strategieën en initiatieven te bevorderen. [COM/EDEO]
- 1.2.3. Een communicatiecampagne voeren om de EU-benadering van maritieme veiligheid in het mondiale maritieme gebied uit te leggen op nationaal, EU- en internationaal niveau. [LS/COM/EDEO]

1.3. In overeenstemming met de Europese veiligheidsstrategie (EVS) de regionale respons van de EU op het mondiale maritieme gebied versterken en ondersteunen, met name door het bestaande beleid optimaal te benutten in samenhang met het EU-beleid, in het bijzonder met het geïntegreerd maritiem beleid (GMB), de interneveiligheidsstrategie (ISS) en initiatieven uit hoofde van het gemeenschappelijk buitenlands en veiligheidsbeleid (GBVB). (M/L)

- 1.3.1. In voorkomend geval de veiligheidsdimensie van bestaande EU-zeegebiedstrategieën versterken en overwegen deze dimensie in toekomstige strategieën op te nemen. [LS/COM/EDEO]
- 1.3.2. De samenwerking tussen de externe en de interne veiligheidsdimensie van het EU-beleid versterken en doen aansluiten op de veiligheidsstrategieën van de EU, ter voorkoming van onder meer grensoverschrijdende en georganiseerde misdaad en andere illegale activiteiten, zoals drugshandel.

In dit verband de migrantensmokkel en de mensenhandel doeltreffender aanpakken op maritiem gebied, door programma's voor capaciteitsopbouw van de veiligheid te ontwikkelen met derde landen, met de nadruk op prioritaire landen en routes. [LS/COM/EDEO]

- 1.3.3. De EU-delegaties versterken met veiligheidsdeskundigen met specialisatie in maritieme aangelegenheden, in derde landen waar de EU strategische belangen heeft maar tevens maritieme veiligheid een zorgpunt is. Dit moet per geval worden bekeken, met inachtneming van de prioriteiten en operationele behoeften. [LS/EDEO]
- 1.3.4. De interoperabiliteit tussen de deelnemers aan GVDB-operaties en -missies op mondiaal maritiem gebied verbeteren. [LS/EDEO]

1.4. Op basis van bestaande EU-samenwerking, samen met derde landen en regionale organisaties capaciteitsopbouwactiviteiten inzake maritieme veiligheid te ontplooiën teneinde hun capaciteit te vergroten op het vlak van:

- 1) maritiem bestuur en rechtsstatelijkheid, waaronder handhaving van het strafrecht en het zeerecht;**
- 2) de beveiliging van havens en maritiem vervoer conform internationale normen;**
- 3) de bewaking van de eigen grenzen; en**
- 4) de bestrijding van illegale, ongemelde en ongereguleerde (IOO) visserij. (O/M/L)**

1.4.1. Nagaan welke activiteiten voor de opbouw van regionale maritieme capaciteit synergie bieden of doelmatig zijn ter versterking van bestaande programma's voor de opbouw van maritieme veiligheid (bijv. het proces van Rabat). Met andere derde landen en regionale organisaties soortgelijke initiatieven ontwikkelen, waar noodzakelijk. Met behoud van lokaal ownership, moet de prioriteit gaan naar landen en regio's waar gebrek aan capaciteit op het vlak van maritieme veiligheid een rechtstreeks effect heeft op de veiligheid en economische welvaart van de EU en haar burgers, onder meer op havens/regio's met belangrijke handelsstromen naar de EU en op landen/regio's van doorreis en herkomst van migratiestromen. [LS/COM/EDEO]

1.4.2. Manieren zoeken om de balans op te maken van en bij te dragen tot de effectieve coördinatie van bestaande en toekomstige initiatieven voor capaciteitsopbouw, voortbouwend op de lessen die zijn getrokken uit de totaalaanpak van de EU in de Hoorn van Afrika, het programma voor kritieke zeeroutes van de EU (EU Critical Maritime Routes Programme) en de Contactgroep piraterij voor de kust van Somalië (CGPCS) en de uitvoering van de strategie betreffende de Golf van Guinee.

Waar passend de coherente uitvoering van strategieën voor regionale maritieme veiligheid ondersteunen (AU, CEEAC, SADC, etc.), onder meer die welke zijn uitgewerkt in het kader van de gedragscodes van Djibouti en Yaoundé. De instelling van een omgeving voor het delen van maritieme informatie en centra voor het samenvoegen van informatie (bijv. het Regional Maritime Information Center - ReMISC, en de ISC's in Mombasa en Dar es Salaam) ondersteunen in zones die van strategisch belang zijn voor de EU en voor haar lidstaten, op basis van vrijwillige nationale en regionale bijdragen en - in voorkomend geval - door samenwerking met de industrie te bevorderen. [LS/COM/EDEO]

1.4.3. Overwegen om de aanpak "Opleiding en uitrusting" - zodra die er is - toe te passen in het maritieme gebied, conform de afzonderlijk overeengekomen beleidslijnen. [LS/COM/EDEO]

1.4.4. Regionale organisaties voor visserijbeheer aanmoedigen om gemeenschappelijke procedures te ontwikkelen in geval van contact met of detectie van in zee gedumpte gevaarlijke materialen. [LS/COM]

- 1.4.5. Derde landen ondersteunen bij het tot stand brengen en verbeteren van vermogens met betrekking tot maritieme veiligheid, hetgeen ook aspecten van opsporing en redding kan omvatten, overeenkomstig het handboek "International Aeronautical and Maritime Search and Rescue Manual" (IAMSAR) en conform de internationale verplichtingen in het kader van de IMO. Er moet specifieke opleiding, oefeningen en ondersteuning komen, in nauwe coördinatie met reeds bestaande bilaterale regelingen, ook via bestaande instrumenten, onder meer in het kader van het mechanisme voor civiele bescherming van de EU. [LS/COM/EDEO]
- 1.4.6. Ondersteuning bieden aan het nationale beleid van derde landen en aan regionale en internationale initiatieven voor het aanpakken van IOO-visserijactiviteiten, teneinde die visserij te voorkomen, af te schrikken en uit te bannen en de hele scala van problemen op economisch en sociaal vlak, op gebied van governance, capaciteitsopbouw, veiligheid en ontwikkeling die verband houden met IOO-visserij, aan te pakken. [LS/COM/EDEO]
- 1.4.7. Wijzen op het belang voor nationale en regionale autoriteiten in derde landen van de toepassing van de internationale code voor de beveiliging van schepen en havenfaciliteiten (ISPS), controlefuncties voor havenveiligheid en in voorkomend geval capaciteitsopbouw voor maritieme veiligheid in havens en in kustwateren bevorderen. [LS/COM]

1.5. De voorbereiding van de EU en de lidstaten op toekomstige onvoorziene gebeurtenissen op zee evalueren en indien nodig versterken.

De voorbereiding op toekomstige onvoorziene gebeurtenissen in verband met de maritieme veiligheid versterken en maritieme veiligheid opnemen in de agenda van het gemeenschappelijk buitenlands en veiligheidsbeleid (GBVB), in nauwe samenwerking met alle EU-actoren op dit gebied, in lijn met de totaalaanpak van de EU. (M/L)

- 1.5.1. Op basis van het concept snelle militaire reactie van de EU, en conform de EUSMV, een eventuele verdere verbetering van het snellereactiemechanisme voor een snelle reactie op zee evalueren, met inachtneming van de strijdkrachtencatalogus en de capaciteiten die de lidstaten ter beschikking hebben.

Binnen het bestaande kader opties evalueren voor het bevorderen van een adequate maritieme respons in onstabiele gebieden die de strategische belangen van de EU en haar lidstaten zouden kunnen schaden. [LS/EDEO]

- 1.5.2. Op basis van de belangrijkste beginselen van de maritieme veiligheidsstrategie van de EU, het concept voor maritieme veiligheidsoperaties (MVO) herzien en uitvoeren. Het MVO-concept aanvullen met extra concepten, zodat het hele spectrum van dreigingen die in de EUSMV zijn geïdentificeerd, wordt bestreken. [LS/EDEO]
- 1.5.3. De maritieme veiligheid integreren in de agenda van het gemeenschappelijk buitenlands en veiligheidsbeleid, in nauwe samenwerking met alle betrokken EU-actoren, in overeenstemming met de totaalaanpak van de EU, en daarbij de maatregelen voor conflictpreventie en crisisbeheersing versterken. [LS/EDEO]

1.5.4. De Europese maritieme vermogens en de Europese interoperabiliteit van operaties voor maritieme veiligheid verder versterken, en daarbij de bestaande initiatieven benutten, zoals Euromarfor, het European Amphibious Initiative (initiatief inzake amfibische operaties) en het Initiatief inzake interoperabiliteit op het gebied van de marine-luchtvaart, en daarbij ook zorgen voor de nodige coördinatie en complementariteit tussen de EU en de NAVO.

Werkzaamheden op dit gebied moeten ook met andere partnerorganisaties verder worden onderzocht. [LS/EDEO]

1.6. De mechanismen voor geschillenbeslechting conform het UNCLOS, waaronder het Internationaal Hof voor het Recht van de Zee (Itlos), propageren in de politieke dialoog van de EU met derde landen en regionale organisaties. (O/M)

1.6.1. In de politieke dialoog van de EU met derde landen en regionale organisaties, het concept van vreedzame beslechting van maritieme geschillen en de mechanismen voor geschillenbeslechting van het UNCLOS, waaronder het Internationaal Hof voor het Recht van de Zee en het Internationaal Gerechtshof, propageren en de volledige uitvoering van bindende beslissingen van de rechterlijke instanties die krachtens het UNCLOS zijn ingesteld of waarnaar het UNCLOS verwijst. [LS/COM/EDEO]

1.6.2. De instelling van mechanismen voor vertrouwenwekkende maatregelen op maritiem gebied (bijv. in het kader van het ARF) ondersteunen. [LS/EDEO]

1.6.3. De ontwikkeling van regionale gedragscodes, zoals de gedragscodes van Djibouti en Yaoundé, ondersteunen op basis van de desbetreffende bepalingen van internationaal recht. [LS/COM/EDEO]

1.7. Zowel in het kader van de IMO als de CGPCS de verspreiding bevorderen van de beginselen dat de vlaggenstaat op volle zee exclusieve rechtsmacht heeft, en dat personeel dat op zee officiële taken uitvoert, functioneel onschendbaar is. (M)

1.7.1. Het internationale en nationale recht, met inbegrip van de jurisprudentie in de lidstaten, in kaart brengen teneinde een gezamenlijke EU-aanpak in de zin van de genoemde beginselen te bevorderen. [COM/EDEO]

WERKGEBIED 2: MARITIEM BEWUSTZIJN, TOEZICHT EN HET DELEN VAN INFORMATIE

2.1. De gemeenschappelijke gegevensuitwisselingsstructuur (CISE) verder uitvoeren.

De sectoroverschrijdende samenwerking en interoperabiliteit op nationaal en EU-niveau inzake geïntegreerd maritiem toezicht in het kader van de respectieve bevoegdheden en verantwoordelijkheden van de lidstaten en de EU verder verbeteren.

Een alomvattend 'maritiem bewustzijn' tot stand brengen inzake maritiem toezicht en maritieme veiligheid, teneinde de vroegtijdige waarschuwing te verbeteren en een tijdige reactie gemakkelijker te maken, met inachtneming van de regionale prioriteiten. (O/M/L)

2.1.1. Doorgaan met het uitvoeren van de CISE als een metaproject tegen 2020 middels verbeterde samenwerking tussen civiele en militaire autoriteiten met het oog op de verdere verbetering van het gemeenschappelijk maritiem omgevingsbewustzijn en gegevensuitwisseling, via de werkgebieden die de Commissie in haar mededeling "Een beter situationeel bewustzijn dankzij nauwere samenwerking tussen autoriteiten voor maritieme bewaking: volgende stappen in het kader van de gemeenschappelijke gegevensuitwisselingsstructuur (CISE) voor het maritieme gebied van de EU" heeft aangeduid.

Daartoe wordt de Commissie en de lidstaten verzocht de verschillende sectorale benaderingen en projecten op het gebied van maritiem omgevingsbewustzijn en gegevensuitwisseling te analyseren en te verduidelijken, alsook de rol/bevoegdheid van de betrokken actoren. [LS/COM]

2.1.2. Maatregelen ontwikkelen om de systemen voor sectorale informatie-uitwisseling op nationaal en EU-niveau interoperabel te krijgen (gebaseerd op de beginselen van overleg en samenwerking en door middel van protocollen, vergunningen en beschermingsmaatregelen), in overeenstemming met de Europese interoperabiliteits-referentiearchitectuur die ontwikkeld is in het kader van het ISA-programma van de digitale agenda voor Europa. [LS/COM]

2.1.3. Een overzicht bieden van de bestaande bronnen van financiering van aan CISE gerelateerde projecten. [LS/COM]

2.1.4. De sectoroverschrijdende samenwerking en interoperabiliteit - op nationaal niveau - verbeteren wat betreft het geïntegreerde maritieme toezicht in het kader van de respectieve bevoegdheden en verantwoordelijkheden van de lidstaten, teneinde het gemeenschappelijke maritieme bewustzijn in beeld te krijgen.⁴ [LS]

2.1.5. De bevoegde EU-agentschappen (bijv. EMSA, EFCA, Frontex, EDA en Europol) en andere Europese agentschappen (bijv. ESA) verzoeken om de onderlinge samenwerking te versterken en steun te blijven verlenen aan de lidstaten bij het ontwikkelen van een beeld van het gemeenschappelijke maritieme bewustzijn, overeenkomstig hun oprichtingsverordeningen. [LS/COM]

2.1.6. De ontwikkeling bevorderen van projecten op het gebied van maritieme informatie, zoals het pre-operationele valideringsproject van CISE en de geïntegreerde omgeving voor scheepvaartgegevens (IMDatE), overeenkomstig de verduidelijkingen in punt 2.1.1. [LS/COM]

2.1.7. De uitwisseling van relevante informatie over in zee gedumpte chemische en niet-geëxplodeerde oorlogsmunitie verbeteren. De samenwerking met internationale partners en organisaties op dit gebied moet worden onderzocht. [LS]

⁴ Als beschreven in de EUSMV, onder VI (2).

2.2. De grensoverschrijdende samenwerking en de informatie-uitwisseling versterken om het toezicht op het maritieme gebied en de zeegrenzen van de EU te optimaliseren. (O/M)

2.2.1. Verzoekt de deelnemende lidstaten ervoor te zorgen dat uiterlijk eind 2015 alle civiele en militaire overheden die belast zijn met maritieme grensbewaking via de nationale situatiebeelden van EUROSUR informatie uitwisselen en regelmatig via de nationale coördinatiecentra van EUROSUR samenwerken, teneinde het omgevingsbewustzijn te verbeteren en de reactiecapaciteit aan de buitengrenzen van de lidstaten van de Unie te vergroten, met het oog op het opsporen, voorkomen en bestrijden van illegale immigratie en grensoverschrijdende criminaliteit, en om bij te dragen aan het beschermen en redden van migranten. [LS/COM]

2.2.2. De lidstaten wordt verzocht alle noodzakelijke verbindingfunctionarissen te detacheren naar de nationale coördinatiecentra.⁵

De lidstaten wordt verzocht de patrouillering van hun nationale instanties die belast zijn met maritiem toezicht te coördineren.

Gebruik te maken van de geleerde lessen en de ervaringen van de huidige gezamenlijke operaties van het Europees Patrouillenetwerk (EPN) en Frontex om de grensoverschrijdende samenwerking aan te scherpen. [LS]

2.2.3. Goede praktijken op het vlak van interoperabiliteit tussen de bevoegde autoriteiten inzake maritieme veiligheid op het gebied van radio en andere communicatiemiddelen bevorderen. [LS]

2.3. Zorgen voor toereikende coördinatie tussen de verschillende initiatieven voor toezicht in de EU en het mondiale maritieme gebied.

De uitvoering van GVDB-missies en -operaties in het mondiale maritieme gebied ondersteunen met EU-middelen voor maritiem toezicht. (M)

2.3.1. Conform CISE de samenhang verzekeren en de coördinatie tussen bestaande en geplande initiatieven voor maritiem toezicht versterken, op basis van bestaande programma's en initiatieven van EDA, EFCA, EMSA, EUSC, Frontex en andere Europese agentschappen (bijv. ESA), alsook het programma voor aardobservatie (Copernicus), Galileo/Egnos (European Geostationary Navigation Overlay Service) en andere projecten en initiatieven op dit gebied. [LS/COM/EDEO/EDA]

2.3.2. In de ruimte gestationeerde technologie aanvullen met de toepassingen van het RPAS en systemen voor de rapportage van vaartuigen, in-situ-infrastructuur (radarstations) en andere toezichtsinstrumenten, om tot een beeld van het gemeenschappelijk maritiem omgevingsbewustzijn te komen, mede door de ontwikkeling van een civiel/militair concept met specifieke informatie- en operationele vereisten. [LS/COM/EDEO/EDA]

⁵ Overeenkomstig artikel 5 van Verordening nr. 1052/13.

- 2.3.3. Het netwerk voor maritiem toezicht (MARSUR) verder verbeteren ter ondersteuning van het GVDB, teneinde de initiatieven van de EU en de lidstaten in het maritieme gebied en de acties voor het verbeteren van het maritieme toezicht en de maritieme veiligheid van de EU te ondersteunen en te bevorderen.

Deelnemende lidstaten vragen te garanderen dat uiterlijk in 2016 alle nationale militaire operationele informatiecentra informatie delen via MARSUR teneinde GVDB-operaties en -missies te ondersteunen. De uitwisseling van gegevens en interoperabiliteit met het EU-programma voor kritieke zeeroutes, Eurosur, het programma voor maritieme veiligheid (MASE) en andere programma's op dit gebied verbeteren en nagaan hoe de informatie-uitwisseling met de betrokken partners, in voorkomend geval, kan worden verbeterd. [LS/COM/EDEO/EDA]

- 2.3.4. Een MSA-week organiseren met betrokkenheid van de wetenschappelijke wereld en het bedrijfsleven, wanneer passend. [LS/COM/EDEO/EDA]

- 2.3.5. De ontwikkeling bevorderen van nationale operationele coördinatiecentra voor maritieme veiligheid, waarbij civiel-militaire maritieme belanghebbenden informatie delen en samenwerking tussen die centra in de hand werken, rekening houdend met punt III, b van het EUSMV en dubbel werk vermijdend, met name overlapping van het werk van de coördinatiecentra die zijn opgericht krachtens de Eurosur-verordening. [LS]

- 2.3.6. De rechtshandhavingsactiviteiten opvoeren die door het MAOC-N worden gecoördineerd voor de bestrijding van de illegale drugshandel over de Atlantische Oceaan. [LS/COM]

- 2.3.7. Voortbouwend op bestaande verplichtingen, vrijwillige "outreach"-programma's ontwikkelen om de leden van de visserij- en scheepvaartsector en pleziervaarders aan te moedigen verdachte activiteiten te melden. [LS/COM]

- 2.3.8. Samenwerkingsinitiatieven zoals het veiligheidsinitiatief tegen proliferatie (PSI) aanmoedigen, teneinde de interdictie van massavernietigingswapens te verbeteren, in samenhang met het Verdrag tot bestrijding van wederrechtelijke gedragingen (SUA). [LS/EDEO]

- 2.3.9. De aspecten van het mechanisme van het centrum voor maritieme veiligheid - Hoorn van Afrika (Maritime Security Centre - Horn of Africa - MSCHOA) aanduiden die kunnen worden ingezet ter bevordering van duurzaam maritiem situationeel bewustzijn in gebieden van strategisch belang voor de EU en overwegen een niet-bindend gemeenschappelijk rapportageformaat te ontwikkelen om de doorgifte van rapporten en informatie, en uiteindelijk van gegevens, aan kustautoriteiten te vergemakkelijken. [LS/EDEO]

- 2-3-10. Op vrijwillige basis en met inachtneming van de desbetreffende regels, informatie op intersectoraal en grensoverschrijdend niveau uitwisselen die bijdraagt tot het beeld van het maritieme omgevingsbewustzijn met andere internationale organisaties en partners, en in voorkomend geval gemeenschappelijke protocollen voor informatiedeling ontwikkelen. [LS/COM/EDEO]

WERKGEBIED 3: VERMOGENSONTWIKKELING

3.1. Vermogensgebieden en -technologieën aanwijzen die baat kunnen hebben bij voortgezette en extra investeringen, ter verbetering van de harmonisatie voor meer interoperabiliteit, normalisering en certificering in het maritieme domein. (O/M/L)

- 3.1.1. Technische routekaarten ontwikkelen, waarin het proces en de mijlpalen in kaart worden gebracht met het oog op een efficiënter gebruik van middelen. Op militair gebied moet hierbij worden voortgebouwd op het vermogensontwikkelingsplan (CDP) van de EU. [LS/COM/EDA]
- 3.1.2. Voortbouwend op de prioritaire actie van het CDP "maritieme patrouilles en begeleiding", de eisen voor de volgende generatie patrouillevaartuigen en -systemen harmoniseren met het oog op de ondersteuning en ontwikkeling van samenwerkingsprogramma's en -activiteiten op het gebied van maritieme logistiek. [LS/EDA]
- 3.1.3. Teneinde een eerlijke mededinging over de hele EU op de interne markt te stimuleren, fragmentering tegengaan door onder meer de volledige uitvoering en toepassing van de twee defensierichtlijnen van 2009⁶ te bewerkstelligen, onderzoeken welke vermogens momenteel beschikbaar zijn en welke innoverende oplossingen de duurzaamheid en kostenefficiëntie van civiele en maritieme vermogens kunnen verhogen, en daarbij transparantie aanmoedigen, met inachtneming van de legitieme zorgpunten inzake nationale veiligheid van de lidstaten. [LS/COM/EDA]
- 3.1.4. De totstandbrenging en optimale benutting van synergie tussen informatie, vermogens en systemen, beheerd door civiele en militaire autoriteiten, ook voor polyvalente en multinationale missies, onderzoeken met het oog op het gezamenlijk uitvoeren, in voorkomend geval, van bepaalde taken die momenteel op nationaal niveau worden uitgevoerd. [LS/COM/EDA]
- 3.1.5. Rekening houdend met de bestaande werkzaamheden, bezien op welke gebieden door standaardisering en certificering de efficiëntie kan worden verbeterd en de kosten van maritieme vermogens kunnen worden gedrukt, en hiertoe een actief bevorderingsbeleid voeren, door onder meer grensoverschrijdend onderhoud van middelen en opleiding van onderhoudspersoneel mogelijk te maken. [LS/COM/EDA]
- 3.1.6. Initiatieven van lidstaten in het maritieme domein voor het verbeteren van de energie-efficiëntie bevorderen en er de aanzet toe geven, overeenkomstig de doelstellingen van het klimaat- en energiekader 2030. [LS/COM/EDA]
- 3.1.7. Het leggen van verbanden stimuleren om samenwerking te bevorderen op het gebied van maritieme vermogensontwikkeling tussen EU-agentschappen, onderzoekscentra en kenniscentra van EU-lidstaten, ook de door de NAVO geaccrediteerde die voor alle lidstaten ter beschikking staan. [LS/COM/EDA]
- 3.1.8. Teneinde het concurrentievermogen van de industrie in haar geheel te verzekeren, evalueren hoe een stimulerend kader van civiel-militair-gerelateerde scheepsbouw-industrie en daaraan gekoppelde activiteiten kan worden bewerkstelligd. [LS/COM/EDA]

⁶ Richtlijn 2009/81/EG (coördinatie van de procedures voor het plaatsen door aanbestedende diensten van bepaalde opdrachten voor werken, leveringen en diensten op defensie- en veiligheidsgebied,) en Richtlijn 2009/43/EG (betreffende de vereenvoudiging van de voorwaarden voor de overdracht van defensiegerelateerde producten binnen de Gemeenschap)

3.1.9. Nagaan hoe het beleid van de lidstaten kan worden geharmoniseerd en een hoge mate van industriële samenwerking tussen de lidstaten kan worden bevorderd en in stand gehouden, als middel om de maritieme veiligheid te stimuleren en daarbij schaalvoordelen te verwezenlijken en het concurrentievermogen te vergroten. [LS]

3-1-10. Specifieke strategische technologische uitdagingen voor de toekomst identificeren en capaciteiten opbouwen om ze het hoofd te bieden, door middel van innovatie, O&O en standaardisatie, met inachtneming van het Europees strategisch clusterpartnerschap, het Enterprise Europe Network, en de bevordering van regionale netwerken om industriële en onderzoeksmiddelen op het gebied van maritieme veiligheid te integreren in regionale slimme specialisatiestrategieën. [LS/COM]

3-1-11. De lidstaten verzoeken na te gaan of de middelen die momenteel beschikbaar zijn voor patrouillemissies in kwantitatief en kwalitatief opzicht toereikend zijn. Bepalen welk niveau optimaal is om de verwachte dreigingen op zee tegemoet te treden en, in voorkomend geval, op verzoek van de lidstaten een precommercieel programma voor prototypeaanschaf ondersteunen. [LS/COM]

3-1-12. De samenwerking op het gebied van maritieme polaire vermogens stimuleren, voortbouwend op het werk van EDA. [LS/EDA]

3.2. De mogelijkheden verkennen voor het ontwikkelen van vermogens voor tweërlei gebruik of van polyvalente vermogens, en mogelijkheden verkennen voor een beter gebruik ervan.

Daarbij waarborgen dat dergelijke initiatieven bijdragen aan de capaciteit van de EU om op te treden, en resulteren in gelijkblijvende of grotere investeringen van de lidstaten in vermogensontwikkeling en onderzoek. (O/M/L)

3.2.1. De EDA-programma's en de resultaten van de civiele onderzoeksprogramma's van de EU op het gebied van technologieën voor tweërlei gebruik zoveel mogelijk coördineren, en modaliteiten onderzoeken voor vermogens voor tweërlei gebruik, op basis van een verruimd Europees samenwerkingskader, onder meer door proefprojecten te bepalen op het gebied van RPAS, satellietcommunicatie, satellietbeelden met hoge resolutie, signaaldetectie en detectie van vaartuigen met onderwatertechnologieën, informatie-uitwisseling, cyberbeveiliging en maritieme veiligheid, teneinde de activiteiten van de lidstaten op deze gebieden te ondersteunen; daarbij mag niet uit het oog worden verloren dat militaire vermogens eigendom zijn van en worden ingezet door de lidstaten. [LS/COM/EDA]

3.2.2. De integratie van een cyberbeveiligingsdimensie op maritiem gebied verbeteren wat betreft vermogens, onderzoek en technologie, voortbouwend op civiel-militaire coördinatie en synergie met EU-cyberbeleid dat in het kader van de EU-cyberbeveiligingsstrategie is uitgestippeld. [LS/COM/EDEO/EDA]

3.2.3. Voortbouwend op de EU-cyberbeveiligingsstrategie, vermogens ontwikkelen voor de preventie van cybercriminaliteit en voor cyberdefensie teneinde de capaciteitsopbouwprogramma's van de EU op het gebied van maritieme veiligheid te waarborgen, en de vermogens voor cyberincidentenrespons van de GVDB-structuren, -missies en -operaties te versterken, in overeenstemming met het EU-beleidskader voor cyberdefensie. [LS/COM/EDEO/EDA]

- 3.2.4. Doorgaan met de verbetering en standaardisering van de kenmerken van de luchtmacht-, zeemacht- en andere maritieme middelen die zijn geoptimaliseerd voor patrouillemissies in het mondiale maritieme gebied. [LS/EDA]
- 3.2.5. Onderzoeken wat de toegevoegde waarde is van vermogens voor tweërlei gebruik die de EU bezit, ontwikkelt, coördineert, beheert of huurt, op gebieden met kritieke vermogensbehoeften, met dien verstande dat alle militaire vermogens eigendom blijven van, onder controle blijven van en ingezet worden door de lidstaten. [LS/COM/EDEO/EDA]
- 3.2.6. De wederzijdse kennis van operationele maritieme en luchtmachtmiddelen verbeteren, met het oog op het ontwikkelen van gezamenlijke operaties en van de interoperabiliteit van vermogens. [LS]
- 3.2.7. Het potentieel en de kosteneffectiviteit onderzoeken van schepen en maritieme systemen die polyvalent/voor tweërlei gebruik zijn, daarbij de voordelen benuttend van een missiegebaseerde modulaire aanpak van de ontwikkeling van toekomstige scheepvaart-/maritieme vermogens en de implicaties voor de Europese scheepvaart- en maritieme sector en de mondiale concurrentie op het vlak van marinedefensie. [LS/COM/EDA]
- 3.2.8. De mogelijke voordelen onderzoeken die een sectoroverschrijdende samenwerking op het gebied van marinelogistiek en -opleidingsschepen zou bieden. [LS/EDA]
- 3.2.9. In dezelfde lijn als de prioritaire actie "maritieme patrouilles en begeleiding" van het CDP, onderzoeken welk potentieel modulaire systemen op zee hebben voor het flexibeler en betaalbaarder maken van ingezette strijdkrachten. [LS/EDA]
- 3-2-10 Voortbouwend op de prioritaire actie „bewakingssystemen”:
- werkzaamheden inzake onbemande maritieme onderwatersystemen uitvoeren;
 - de capaciteit van bestaande maritieme patrouillevaartuigen optimaliseren, teneinde potentiële tekorten in maritieme patrouillevliegtuigen in de toekomst te ondervangen;
 - de mogelijkheid van een maritieme RPAS met lange vliegtijd onderzoeken. [LS/EDA]

3.3. Propageren dat meer beste praktijken, risicoanalyse en dreigingsinformatie worden uitgewisseld tussen alle bevoegde fora.

Synergie creëren of optimaal benutten tussen door civiele en militaire autoriteiten beheerde informatie, vermogens en systemen, ook voor polyvalente en multinationale missies.

Het bundelen en uitwisselen van initiatieven en projecten door de lidstaten bevorderen, mede via het EDA en andere bevoegde civiele en militaire actoren; doorgaan met goede coördinatie en wederzijdse versterking met de NAVO, teneinde voor complementariteit te zorgen en de samenhang te vergroten (M/L)

- 3.3.1. Werk maken van een uitgebreidere uitwisseling van beste praktijken, risicoanalyse en dreigingsinformatie, in voorkomend geval in samenwerking met sociale partners die actief zijn in de havens en het maritieme vervoer en in offshore-installaties indien nodig. [LS/COM]

- 3.3.2. Voortgaan met de monitoring en inspecties door de Commissie en met betrekking tot de uitvoering door de lidstaten en operatoren van Europese wetgeving inzake de veiligheid van maritiem vervoer. [COM]
- 3.3.3. Zowel op nationaal, subregionaal als Europees niveau een betere uitwisseling van informatie en van beste praktijken onder de autoriteiten en tussen autoriteiten en operatoren aanmoedigen. [LS/COM]
- 3.3.4. Een coherente toepassing van de maritieme veiligheid en de veiligheid van de toeleveringsketen verbeteren, door de praktische samenwerking en informatie-uitwisseling door de bevoegde autoriteiten te verbeteren. Zorgen voor coördinatie van het toepasselijke beleid op internationaal niveau. [LS/COM]
- 3.3.5. In voorkomend geval nadere samenwerking tussen autoriteiten die kustwachtfuncties vervullen ontwikkelen, teneinde bij de aanpak van maritieme veiligheid meer sectoroverschrijdend te werken. [LS]
- 3.3.6. Een uitgebreidere uitwisseling van beste praktijken, risicoanalyse en informatie over bedreigingen tussen alle relevante fora, zoals het European Coast Guard Functions Forum (ECGFF) en de bevelhebbers van de Europese marines (Chiefs of European Navies - CHEN) bevorderen en ondersteunen, rekening houdend met de bestaande maritieme operationele plannen tussen lidstaten en de regionale overeenkomsten binnen de EU. [LS/COM]
- 3.3.7. De mogelijkheden onderzoeken om initiatieven te bundelen en uit te wisselen, ook in het kader van de responscapaciteit in noodsituaties van de EU. [LS/COM/EDA]

WERKGEBIED 4: RISICOBEEHEER, BESCHERMING VAN KRITIEKE MARITIEME INFRASTRUCTUUR EN CRISISRESPONS

4.1. Gezamenlijke risicoanalyses uitvoeren om te komen tot een gezamenlijk risicobeheer van maritieme veiligheid, waarbij ook rekening wordt gehouden met de bescherming van de staat van het mariene milieu van de EU (M/L)

- 4.1.1. Een gezamenlijke en alomvattende benadering van risicobeheer van maritieme veiligheid, mede op basis van nationale risicoanalyses. Het model voor risicobeheer ontwikkelen tussen de lidstaten en agentschappen voor maritieme veiligheid door een evaluatie van de huidige situatie om behoeften vast te stellen en mogelijke overlappingen en hiaten op te sporen. [LS/COM/EDEO]
- 4.1.2. Op nieuwe informatie gebaseerde technieken voor risicoanalyse, evenals gegevensbronnen die momenteel niet worden benut, onderzoek met als doel de verbetering van de risicobeoordeling en de responscapaciteit. [LS/COM/EDEO]
- 4.1.3. Ondersteuning van op informatie-uitwisseling gebaseerde initiatieven ter verbetering van de gemeenschappelijk beoordeling van de veiligheidsrisico's vóór aankomst, ten behoeve van het traject van goederen door de mondiale toeleveringsketen. [LS/COM]

- 4.1.4. Onderzoek doen naar betere bescherming van de grenzen, met name met betrekking tot chemische, biologische, radiologische en nucleaire dreigingen, geavanceerde afdichtingstechnologieën (als bijdrage aan veiligheid van containers) en analyse van handel voor strategische goederen ter ondersteuning van non-proliferatie. [LS/COM]
- 4.1.5. Nagaan of er met het EU-initiatief voor kenniscentra op het gebied van CBRN-risicolimitering verbanden kunnen worden gelegd om de uitwisseling van informatie verder te ontwikkelen. [LS/EDEO]
- 4.1.6. Inlichtingen over maritieme veiligheid uitwisselen op basis van een gezamenlijke dreigings- en risicoanalyse op vrijwillige basis in het kader van de bestaande wetgeving, onder meer via regelmatige workshops inzake maritieme veiligheid. [LS/EDEO]
- 4.1.7. De ontwikkeling van nood- en rampenplannen stimuleren, evenals de opstelling van richtsnoeren voor het beveiligen van strategische zeeverbindingen, maritieme energiecorsidors, offshore-installaties en andere kritieke infrastructuur op maritiem gebied, zoals infrastructuur voor energiezekerheid. [LS/COM]
- 4.1.8. In overeenstemming met de EU-strategie voor cyberbeveiliging, de lopende besprekingen over de voorgestelde richtlijn netwerk- en informatiebeveiliging (NIB) en het NIB-platform, een integrale, risicogebaseerde benadering inde hand werken van cyberbeveiliging in de maritieme sector om te zorgen voor een hoge mate van cyberveerkracht van de netwerken en systemen voor informatie- en communicatie-technologie (ICT), ter ondersteuning van kritieke maritieme infrastructuren. [LS/COM/EDEO]
- 4.1.9. Voortbouwend op bestaande initiatieven, zoals het CHEMSEA-project, de nationale autoriteiten aanmoedigen om uniforme responsmodellen op te stellen, met name door de totstandbrenging van een gemeenschappelijke rampenplan voor noodmaatregelen bij incidenten en door het opzetten van een database van incidenten en meldingssystemen, zoals de systemen in verband met in zee gedumpte chemische munitie. De interoperabiliteit verbeteren voor het onderzoeken en bestrijden van illegale accidentele lozing, in het bijzonder olie en andere chemische stoffen. [LS/COM]
- 4.1.10. Trachten te zorgen voor een veilig en beveiligd vervoer over zee van gevaarlijke goederen in de wateren die grenzen aan de territoriale wateren van de lidstaten van de EU, onder verwijzing naar bestaande mechanismen voor reactie op en bestrijding van verontreiniging, en onder aanmoediging tot samenwerking tussen lidstaten en derde landen. [LS/COM]

4.2. Initiatieven nemen voor versterkte sector- en grensoverschrijdende samenwerking voor maritieme crisisrespons en rampenplanning in verband met welbepaalde dreigingen voor de veiligheid, rekening houdend met het besluit van de Raad inzake de regeling voor de toepassing van de solidariteitsclausule. (M/L)

- 4.2.1. Een procedure ontwikkelen waarmee de lidstaten, in voorkomend geval, civiel-militaire nood- en rampenplannen op gebieden van belang kunnen uitwisselen. [LS/COM/EDEO]
- 4.2.2. Maritieme EU-oefeningen opzetten, of daarbij helpen, ter vergroting van de gereedheid en paraatheid van de vermogens van de lidstaten en de EU om te reageren op bedreigingen van de veiligheid zoals gedefinieerd in het EUSMV, met inbegrip van de gevolgen van de klimaatverandering, rekening houdend met de impact, de mate van kwetsbaarheid en aanpassingsmaatregelen in de lidstaten. [LS/COM/EDEO]

- 4.2.3. Maritieme civiel-militaire EU-responsteams voor humanitaire hulp/hulp bij rampen optimaliseren, evenals de militaire middelen van de lidstaten, op vrijwillige basis en per geval, als bijdrage aan door de EU gecoördineerde responsoperaties voor hulp bij humanitaire hulp/rampen. [LS/COM/EDEO]
- 4.2.4. Een koppeling leggen met de lopende besprekingen over risicobeheersplanning in het kader van het mechanisme voor civiele bescherming van de EU. [LS/COM/EDEO]
- 4.2.5. In het kader van het mechanisme voor civiele bescherming van de EU⁷ grensoverschrijdende maritieme oefeningen houden om de capaciteiten die de aan het mechanisme deelnemende lidstaten, de EU en de landen van het Europees nabuurschapsbeleid hebben op het vlak van rampenbeheersing en reactie op bedreigingen van de veiligheid, zoals gedefinieerd in de EUSMV, te oefenen en te verbeteren. [LS/COM/EDEO]
- 4.2.6. Mogelijke bijdragen evalueren uit de civiele en militaire middelen van de lidstaten, zoals mijnenjagers en schepen voor hydro-oceanografisch onderzoek, voor onderzees archeologisch onderzoek.

In dit verband illegaal en ongereguleerd archeologisch onderzoek en roof van archeologische voorwerpen aanpakken. [LS]

- 4.2.7. Op basis van voorhanden zijnde informatie en volledig in overeenstemming met het beginsel functionele integriteit nagaan hoe kan worden voortgebouwd op/optimaal gebruik kan worden gemaakt van bestaande instrumenten voor informatiedeling, ook op basis van samenwerking met EU-organen, via een Europese sectoroverschrijdend maritiem omgevingsbewustzijn op strategisch niveau, eventueel in de vorm van een periodiek bulletin, om ervoor te zorgen dat de instellingen van de EU en de lidstaten beschikken over een duurzame reeks acties. [LS/COM/EDEO]

4.3. Beoordelen in welke mate de infrastructuur voor maritiem vervoer bestand is tegen door de mens veroorzaakte rampen en natuurrampen en klimaatverandering.

Passende acties ondernemen, zoals uitwisseling van goede praktijken, die de daarmee samenhangende veiligheidsrisico's beperken. (M/L)

- 4.3.1. Propageren van de uitvoering van evaluaties van klimaatrisico's en de klimaatkwetsbaarheid, en van het instellen van adaptatie- en risicobeheersingsmaatregelen voor (kritieke) maritieme infrastructuur. [LS/COM]
- 4.3.2. Ervaringen bundelen die zijn opgedaan met O&O inzake veerkrachtige toeleveringsketens voor maritieme vervoerslogistiek wat betreft de vraag of ze bestand zijn tegen terroristische aanslagen of soortgelijke daden, gericht tegen kritieke infrastructuur zoals knooppunten, havens, offshore-installaties, etc. [MS/COM]
- 4.3.3. Het werk steunen en stimuleren van Europese normaliseringsinstellingen die Europese normen op het gebied van energie, vervoer en gebouwen vaststellen en herzien, met als doel in de EU klimaatveerkrachtiger maritieme infrastructuur te bouwen en in stand te houden. [LS/COM]

⁷

Dit mechanisme omvat thans 31 landen: de 28 lidstaten van de EU, plus IJsland, Noorwegen en de FYROM (laatstgenoemd land is nu zijn lidmaatschap aan het verlengen). Montenegro en Servië zitten nu in een proces van toetreding tot het mechanisme.

4.3.4. Samenwerkingsactiviteiten van de lidstaten en partners aanmoedigen om te omschrijven welke energiedoorvoerroutes van kritiek belang zijn, en om vrijheid en veiligheid van de scheepvaart te bevorderen. [LS/EDEO]

4.3.5. Uitwisseling propageren van beste praktijken en geleerde lessen die te maken hebben met de bescherming van kritieke maritieme infrastructuur en maritiem vervoer, zoals via de website van het Europees klimaataanpassingsplatform, met gebruikmaking van een eventueel sectoroverschrijdend maritieme EU-omgevingsbewustzijnspectief. [LS/COM/EDEO]

4.4. Bevorderen van wederzijds begrip ter vergroting van de interoperabiliteit tussen de actoren op het gebied van de maritieme veiligheid. (M/L)

4.4.1. Nagaan of er wellicht niet-bindende richtsnoeren moeten worden opgesteld aan de hand waarvan de diverse belanghebbenden in vergelijkbare maritieme veiligheidssituaties op een consistente manier kunnen reageren. [LS/COM/EDEO]

4.4.2. Een glossarium opstellen van alle termen die op het gebied van maritieme veiligheid worden gebruikt, zodat iedereen dezelfde definities gebruikt. [COM/EDEO]

WERKGEBIED 5: ONDERZOEK EN INNOVATIE, ONDERWIJS EN OPLEIDING OP HET GEBIED VAN MARITIEME VEILIGHEID

5.1. Beschikbare cursussen inzake maritieme veiligheid samenbrengen in gemeenschappelijke modules voor maritieme opleiding.

Opzetten van nieuwe en uitbouwen van bestaande netwerken voor het ontwikkelen van kennis en vaardigheden inzake maritieme veiligheid voor civiele en militaire onderwijsinstellingen, -centra en -academies. (O/M)

5.1.1. Gespecialiseerde opleidingen op hoog niveau inzake maritieme veiligheid, met inbegrip van kustwachtfuncties, verder ondersteunen, voortbouwend op de kwalificatiekaders van de EU-agentschappen en de lidstaten, met het oog op het ontwikkelen, invoeren, propageren en toepassen van gemeenschappelijke minimum-opleidingsnormen, op vrijwillige basis. [LS/COM/EDEO]

5.1.2. Een inventaris opmaken van bestaande netwerken voor de ontwikkeling van kennis en competentie op het gebied van maritieme veiligheid en op deze basis, ook gelet op de bijdrage van de EVDA, een Europees netwerk van maritieme scholen opzetten (academies voor zeevaart en zeemacht, maritieme universitaire leerstoelen en kustwachtfuncties). [LS/COM/EDEO]

5.1.3. Kijken naar de mogelijkheid van uitwisselingen en academische wedstrijden tussen civiele en militaire functionarissen van de lidstaten, onder meer via strategische partnerschappen in het kader van Erasmus+. [LS/COM/EDEO]

5.1.4. Een inventaris opmaken van bestaand maritiem opleidingsmateriaal, met name op internationaal niveau erkend materiaal, dat als basis zou kunnen dienen voor het opzetten van gemeenschappelijke lesprogramma's. [LS/COM/EDEO/EDA]

- 5.1.5. Organen die op dit gebied werken uitnodigen, overeenkomstig hun oprichtingsverordeningen, opleidingen te organiseren en in voorkomend geval aan te bieden aan daarvoor in aanmerking komende derde landen,. [LS/COM]
- 5.1.6. Opleidingen in respons op noodsituaties opnemen in het oefeningenbeleid van de EU in het kader van het GBVB, en in oefeningenschema's van de EU en van de lidstaten. [LS/EDEO]
- 5.1.7. Waarde hechten aan de activiteit van internationale academies, zoals de Academie voor Arbeid op zee van de Internationale Arbeidsorganisatie, het internationaal instituut voor zeerecht van de IMO of de mondiale zeevaarthogeschool van de IMO, en hen op passende wijzen steunen. [LS/COM]
- 5.1.8. Oceanografische kennis en informatie en informatie-uitwisseling en samenwerking verbeteren, mede op basis van het Europees marien observatie- en datanetwerk (EMODNET).

Capaciteiten voor waarneming in de oceaan vergroten (ook rechtstreekse waarneming). Gemeenschappelijke initiatieven ontwikkelen via intensievere samenwerking tussen de lidstaten, gericht op een betere monitoring van de oceanen, aan het oppervlak en tot op de bodem, en het ontwikkelen van onderwijs- en opleidingsprogramma's die betere oceanografische voorspellingen mogelijk moeten maken .

Competenties en initiatieven voor onderwateronderzoek verbeteren. [LS/COM]

- 5.1.9. De capaciteit ontwikkelen om snelle milieubeoordelingen te maken voor GVDB-missies en -operaties door het bevorderen van samenwerking op nationaal en EU-niveau tussen de weerkundige en oceanografische instituten, in het bijzonder op het gebied van het maken van weersvoorzichten op de oceaan. [LS/EDEO]
- 5.1.10. Trachten in civiele en militaire onderwijsinstellingen, -centra en -academies multidisciplinaire workshops te organiseren die oplossingen moeten aandragen voor het tegengaan van bekende en nieuwe dreigingen, zonder dat er dubbele inspanningen worden gedaan. [LS/COM/EDEO]
- 5.1.11. Samenwerking stimuleren op het gebied van onderzoek, innovatie, onderwijs en opleiding met betrekking tot maritieme veiligheid, stimuleren dat er verbindingen worden gelegd tussen organen, onderzoeks-, opleidings- en onderwijscentra van de EU en kenniscentra van de lidstaten van de EU, ook de door de NAVO geaccrediteerde die voor alle lidstaten ter beschikking staan. [LS/COM/EDEO/EDA]
- 5.1.12. Voortbouwend op het werk van het projectteam van de EDA verder werken aan modules voor marine-opleidingen, en nagaan of deze aanpak ook kan worden gevolgd voor ermee verband houdende maritieme opleidingen. [LS/EDEO/EDA]

5.2. Een civiel-militaire agenda opstellen voor onderzoek en innovatie ter ondersteuning van maritieme veiligheid, inclusief de ontwikkeling van vermogens voor tweërlei gebruik en van voor verschillende doeleinden te gebruiken vermogens, ter ondersteuning van de vermogens van de lidstaten.

Publiek-private partnerschappen propageren om de ontwikkeling van de technologie te versnellen.

Een netwerk creëren van mondiale onderzoeks- en ontwikkelingspartners. (M/L)

- 5.2.1. Onderzoeks- en innovatieactiviteiten van de EU inzetten met als doel onderzoek te stimuleren naar goederen voor tweërlei gebruik die bijdragen aan het verbeteren van de maritieme veiligheid en initiatieven voor vermogensontwikkeling, zoals coördinatie en gebruik van resultaten die voortkomen uit Horizon 2020⁸. Daarbij onderzoekscentra, maritieme autoriteiten, ook EU-organen, inschakelen om de onderzoeksactiviteiten beter af te stemmen op gebruikerseisen en om de versnippering van de vraag naar veiligheid op EU-niveau onder Europese leveranciers te voorkomen. [LS/COM/EDA]
- 5.2.2. Voorstellen opstellen voor het bereiken van synergie tussen onderzoeksactiviteiten in het kader van Horizon 2020 en O&T-programma's van het EDA, door middel van een betere coördinatie, op basis van en met uitbreiding van de reikwijdte van het Europees samenwerkingskader, en met aandacht voor activiteiten die zijn voorgesteld in de Defensiemededeling van 2013 en de Routekaart voor de uitvoering voor 2014. [COM/EDA]
- 5.2.3. In de context van lopend overleg het potentieel bezien voor maritiem onderzoek in het kader van de voorbereidende actie met betrekking tot GVDB-gerelateerd onderzoek. [LS/COM/EDA]
- 5.2.4. De oprichting overwegen van een netwerk van O&O-deskundigen om tot een duidelijke visie te komen en een sectoroverschrijdende agenda op te stellen voor onderzoek naar maritieme veiligheid. De deelnemende deskundigen komen uit eindgebruikersinstanties, onderzoekskringen en bedrijfsleven, en zijn vertegenwoordigers van lidstaten, de Commissie, het EDA en de EDEO. Het netwerk moet:
- a) tekortkomingen in vermogens opsporen waarvoor technologische oplossingen nodig zijn, evenals veelbelovende innoverende technologie die een voordeel zullen opleveren voor tweërlei gebruik of een sectoroverschrijdend voordeel. Hierbij kan worden gedacht aan onder meer maritiem toezicht en omgevingsbewustzijn, informatie-uitwisseling, onbemande systemen, milieu- en energie-aspecten en innovatieve sensoren;
 - b) Recente en lopende O&O-financieringsprogramma's beoordelen (KP7, Horizon 2020, O&T-programma's van het EDA) om te zien of de coördinatie inzake opgespoorde en/of mogelijke tekortkomingen in tweërlei gebruik en sectoroverschrijdende tekortkomingen correct is aangepakt, onder meer middels doelstellingen qua standaardisatie, harmonisatie en interoperabiliteit;
 - c) Werken aan een gezamenlijke civiel-militaire onderzoeksagenda voor onderzoek naar maritieme veiligheid op basis van bovenstaande analyses. [LS/COM/EDA]
- 5.2.5. De toegang verkennen tot (trans-)nationaal gebruik van de Europese structuur- en investeringsfondsen, om O&T en O&O inzake innovatie en tweërlei gebruik te propageren over de gehele maritieme technologische en industriële basis en in het bijzonder het midden- en kleinbedrijf, ook voor startende bedrijven, ook voortbouwend op huidige inspanningen van het EDA en in coördinatie met de Commissie. Op basis van bestaande verordeningen nagaan hoe voor acties in dit Actieplan, waar passend, de toegang kan worden vergemakkelijkt tot bovengenoemde Europese fondsen, zoals Horizon 2020 en Erasmus+. [LS/COM/EDA]

⁸ Verordening (EU) 1291/2013, met name artikel 19, lid 2. Deze voetnoot geldt ook voor alle verdere verwijzingen naar Horizon 2020.

- 5.2.6. Gebruikmaken van het volledige potentieel van sleuteltechnologieën, O&O en O&T verkennen op het gebied van systemen/subsystemen, als bijdrage aan een gestandaardiseerde aanpak. Daarbij de gepaste aandacht schenken aan het gebruik van sleuteltechnologieën zodat financiële middelen op efficiënte wijze kunnen worden toegekend en uitgegeven, operationele kosten kunnen worden teruggedrongen, de vraag kan worden gebundeld en eisen kunnen worden geharmoniseerd. [LS/COM/EDA]
- 5.2.7. Innovatieve toepassingen van sensoren verkennen zodat kleine schepen sneller kunnen worden opgespoord en continu kunnen worden gevolgd, met nadruk op a) geavanceerde technologieën waarmee zelfrapporterende systemen onafhankelijk kunnen worden geverifieerd en niet-rapporterende schepen kunnen worden opgespoord en b) nieuwe platforms om het zeer wenselijke voortdurende toezicht te verbeteren. [LS/COM/EDA]
- 5.2.8. Actieve betrokkenheid nastreven van industriële belanghebbenden en sociale partners voor het ontwikkelen van een beter begrip van de kritieke technologieën en industriële vermogens die nodig zijn voor duurzame toekomstige maritieme vermogens en de vraag hoe Europese bedrijven beter in staat kunnen worden gesteld vrijelijk in alle lidstaten actief te zijn. [LS/COM]
- 5.2.9. Onderzoeks- en innovatieuitdagingen in verband met maritieme cyberveiligheid in Horizon 2020 aanpakken en bijdragen aan het werk van het NIB-platform voor het maximaliseren van synergie en kruisbestuiving tussen de maritieme sector, de ICT-sector en andere bedrijfstakken, evenals universiteiten. [LS/COM]
- 5.2.10. Inzake maritiem toezicht publiek-private partnerschappen (PPP) propageren waarin eindgebruikers, het bedrijfsleven, de wetenschappelijke wereld en onderzoeks- en technologiecentra moeten zitten en die onderzoeks-, ontwikkelings- en innovatietaken op zich nemen. [LS/COM]

5.3. Streven naar het houden van gezamenlijke oefeningen van diensten. (M/L)

- 5.3.1. Aspecten van de maritieme veiligheid opnemen in EU-oefeningen overeenkomstig het oefeningenbeleid van de EU, met de optimale benutting van de maritieme oefeningen van de lidstaten, waarbij civiele en militaire middelen worden ingezet om de pan-Europese samenwerking te bevorderen. [LS/EDEO]
- 5.3.2. Gezamenlijke oefeningen van diensten houden op het gebied van humanitaire hulp, hulp bij rampen, redden van grote aantallen slachtoffers en crisisrespons. [LS/COM/EDEO]
- 5.3.3. Een EU-programma voor nationale gezamenlijke maritieme veiligheidsoefeningen opstellen. [LS/COM/EDEO]
- 5.3.4. Doorlopend aanzetten tot maritieme veiligheidsoefeningen van de EU en van de lidstaten tussen instanties voor interne veiligheid en rechtshandhaving, met deelname van civiele en militaire instanties/organen. [LS/COM/EDEO]
- 5.3.5. Oefeningen en opleidingsprogramma's stimuleren, zonder onnodige overlappingsen, voor het verwijderen van in zee gedumpte chemische munitie en niet-ontplofte munitie, waarbij ook de noodprocedures worden verbeterd voor het onbedoelde opvissen van in zee gedumpte chemische munitie en niet-ontplofte munitie. [LS/COM/EDEO]

Follow-up

Als beschreven in de EUSMV wordt met het actieplan beoogd op alomvattende, gecoördineerde wijze sectoroverschrijdende acties op te zetten, en zodoende maritieme veiligheid in het beleid, de strategieën en de instrumenten van de EU te integreren. De uitvoering en de evaluatie, overeenkomstig de implementatietermijn, moeten worden gecoördineerd door de Groep vrienden van het voorzitterschap.

De Groep vrienden van het voorzitterschap moet minstens halfjaarlijks vergaderen, te beginnen in januari 2015, en de voortgang beoordelen met de uitvoering van het Actieplan, en bijdragen leveren voor het geven van politieke sturing.

De voorbereidende instanties van de Raad op de betrokken gebieden worden uitgenodigd het werk van de Groep vrienden van het voorzitterschap te steunen en het informatie te verschaffen naargelang hun institutionele rol en het gebied waarop zij deskundig zijn. De werkgroepen van de Raad wordt verzocht te beoordelen of en in welke mate de uitvoering van het Actieplan binnen hun respectieve verantwoordelijkheden liggen en dienovereenkomstige bijdragen te leveren aan de Groep vrienden van het voorzitterschap.

De Commissie en de hoge vertegenwoordiger worden verzocht gezamenlijk te zorgen voor de follow-up van dit plan via bestaande werkorganen en deskundigengroepen, in hun huidige samenstelling of in een aangepaste samenstelling, gelet op de gebieden waarop zij hun respectieve verantwoordelijkheden en bevoegdheden hebben. Actoren van de EU en van de lidstaten op de betrokken (civiele en militaire) gebieden moeten voor deze vergaderingen worden uitgenodigd. Aan de Groep Vrienden van het voorzitterschap zal regelmatig verslag over de activiteiten van de deskundigengroepen worden gedaan, onder meer over beste praktijken en geleerde lessen.

List of references

General

- European Union Maritime Security Strategy (24.6.2014) - 11205/14 [link](#)
- JOINT COMMUNICATION TO THE EUROPEAN PARLIAMENT AND THE COUNCIL
For an open and secure global maritime domain: elements for a European Union maritime security strategy JOIN/2014/09 final [link](#)
- UN Convention On the Law of the Seas (UNCLOS) of 10 December 1982 - [link](#)
- Declaration of the European Ministers responsible for the Integrated Maritime Policy and the European Commission, on a Marine and Maritime Agenda for growth and jobs the “Limassol Declaration” - [link](#)
- COMMUNICATION FROM THE COMMISSION TO THE EUROPEAN PARLIAMENT, THE COUNCIL, THE EUROPEAN ECONOMIC AND SOCIAL COMMITTEE AND THE COMMITTEE OF THE REGIONS - An Integrated Maritime Policy for the European Union COM/2007/0575 final - [link](#)
- COMMUNICATION FROM THE COMMISSION TO THE EUROPEAN PARLIAMENT, THE COUNCIL, THE EUROPEAN ECONOMIC AND SOCIAL COMMITTEE AND THE COMMITTEE OF THE REGIONS Blue Growth opportunities for marine and maritime sustainable growth - COM/2012/0494 final - [link](#)

Workstrand 1

- "A secure Europe in a better world" European Security strategy (12.12.2003) [link](#)
- EU Strategy on the Gulf of Guinea (17.3 2013)- [link](#)
- Council Regulation (EC) No 1005/2008 of 29 September 2008 establishing a Community system to prevent, deter and eliminate illegal, unreported and unregulated fishing - [link](#)
- International Convention on Maritime Search and Rescue (SAR) (27.4.1979) - [link](#)
- Action-oriented paper on strengthening the EU external dimension on action against trafficking of human beings (3.12.2012) 13661/3/12REV3 - [link](#)

- UN Secretary-General's Trust Fund to Assist States in the Settlement of Disputes through the International Court of Justice [link](#)
- Terms of reference, guidelines and rules of the Secretary-Generals's [of the UN] Trust Fund to assist States in the settlement of disputes through the International Tribunal for the Law of the Sea [link](#)
- Train-Sea-Coast Programme established by the United Nations Division for Ocean Affairs and the Law of the Sea (DOALOS) - [link](#)
- Assistance Fund under Part VII of the UN Fish Stocks Agreement to assist developing States Parties in its implementation - [link](#)
- COMMUNICATION FROM THE COMMISSION TO THE EUROPEAN PARLIAMENT, THE COUNCIL, THE EUROPEAN ECONOMIC AND SOCIAL COMMITTEE AND THE COMMITTEE OF THE REGIONS concerning the European Union Strategy for the Adriatic and Ionian Region (17.6.2014) - COM/2014/357 [link](#)
- COMMUNICATION FROM THE COMMISSION TO THE EUROPEAN PARLIAMENT, THE COUNCIL, THE EUROPEAN ECONOMIC AND SOCIAL COMMITTEE AND THE COMMITTEE OF THE REGIONS concerning the European Union Strategy for the Baltic Sea Region (23.3.2012) COM/2012/128 final [link](#)
- COMMUNICATION FROM THE COMMISSION TO THE EUROPEAN PARLIAMENT, THE COUNCIL, THE EUROPEAN ECONOMIC AND SOCIAL COMMITTEE AND THE COMMITTEE OF THE REGIONS Action Plan for a Maritime Strategy in the Atlantic area Delivering smart, sustainable and inclusive growth (13.5.2013) COM/2013/279 final [link](#)
- Council of Europe Agreement on Illicit Traffic by Sea, implementing Article 17 of the United Nations Convention against Illicit Traffic in Narcotic Drugs and Psychotropic Substances (31.1.1995) - [link](#)
- Internal Security Strategy for the European Union: "Towards a European Security Model" 7120/10 - [link](#)

Useful websites :

- EUROPOL multiannual policy cycle EMPACT website - [link](#)
- EUROMARFOR website [link](#)

Workstrand 2

- REGULATION (EU) No 1052/2013 OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL of 22 October 2013 establishing the European Border Surveillance System - [link](#)
- REGULATION (EC) No 1406/2002 OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL of 27 June 2002 establishing a European Maritime Safety Agency - [link](#)
- COMMUNICATION FROM THE COMMISSION TO THE EUROPEAN PARLIAMENT AND THE COUNCIL Better situational awareness by enhanced cooperation across maritime surveillance authorities: next steps within the Common Information Sharing Environment for the EU maritime domain (08.07.2014)COM/2014/0451 final [link](#)
- ISA Action 2.1 (EIA) Interoperability Reference Architecture for public administrations [link](#)
- COMMUNICATION FROM THE COMMISSION TO THE EUROPEAN PARLIAMENT, THE COUNCIL, THE EUROPEAN ECONOMIC AND SOCIAL COMMITTEE AND THE COMMITTEE OF THE REGIONS Towards interoperability for European public services (16.12.2010) COM(2010) 744 final - [link](#)
- Convention for the Suppression of Unlawful Acts Against the Safety of Maritime Navigation, Protocol for the Suppression of Unlawful Acts Against the Safety of Fixed Platforms Located on the Continental Shelf (10.3. 1988) - [link](#)
- Protocol of 2005 to the Convention for the Suppression of Unlawful Acts Against the Safety of Maritime Navigation (1.11.2005) - [link](#)

Workstrand 3

- REGULATION (EC) No 725/2004 OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL of 31 March 2004 on enhancing ship and port facility security - [link](#)
- DIRECTIVE 2005/65/EC OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL of 26 October 2005 on enhancing port security - [link](#)
- COMMISSION REGULATION (EC) No 324/2008 of 9 April 2008 laying down revised procedures for conducting Commission inspections in the field of maritime security - [link](#)
- REPORT FROM THE COMMISSION TO THE EUROPEAN PARLIAMENT, THE COUNCIL, THE EUROPEAN ECONOMIC AND SOCIAL COMMITTEE AND THE COMMITTEE OF THE REGIONS A New Deal for European Defence Implementation Roadmap for Communication COM (2013) 542; Towards a more competitive and efficient defence and security sector COM/2014/0387 final (24.06.2014) - [link](#)

- COMMUNICATION FROM THE COMMISSION TO THE EUROPEAN PARLIAMENT, THE COUNCIL, THE EUROPEAN ECONOMIC AND SOCIAL COMMITTEE AND THE COMMITTEE OF THE REGIONS Towards a more competitive and efficient defence and security sector (24.07.2013) COM/2013/0542 final - [link](#)
- JOINT COMMUNICATION TO THE EUROPEAN PARLIAMENT, THE COUNCIL, THE EUROPEAN ECONOMIC AND SOCIAL COMMITTEE AND THE COMMITTEE OF THE REGIONS Cybersecurity Strategy of the European Union: An Open, Safe and Secure Cyberspace (7.2.2013)JOIN(2013) 1 final - [link](#)
- Council conclusions on the Commission and the High Representative of the European Union for Foreign Affairs and Security Policy joint communication on the Cybersecurity Strategy of the European Union: An Open, Safe and Secure Cyberspace (25.6.2013) 11357/13 - [link](#)

Useful websites :

- European Defence Industrial Policy - [link](#)

Workstrand 4

- DIRECTIVE 2013/30/EU OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL of 12 June 2013 on safety of offshore oil and gas operations and amending Directive 2004/35/EC - [link](#)
- Proposal for a DIRECTIVE OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL concerning measures to ensure a high common level of network and information security across the Union 2013/0027 (COD) - [link](#)
- International Ship and Port Facility Security (ISPS) code [link](#)
- COMMISSION DECISION of 19 January 2012 on setting up of the European Union Offshore Oil and Gas Authorities Group 2012/C 18/07 - [link](#)
- COMMUNICATION FROM THE COMMISSION TO THE EUROPEAN PARLIAMENT, THE COUNCIL, THE EUROPEAN ECONOMIC AND SOCIAL COMMITTEE AND THE COMMITTEE OF THE REGIONS Energy Roadmap 2050 COM/2011/0885 final - [link](#)
- DECISION No 1313/2013/EU OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL of 17 December 2013 on a Union Civil Protection Mechanism (20.12.2013) - [link](#)
- DIRECTIVE 2014/89/EU OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL of 23 July 2014 establishing a framework for maritime spatial planning - [link](#)
- 2001 UNESCO Convention on the Protection of the Underwater Cultural Heritage - [link](#)

Useful websites :

- EU 2050 Energy Roadmap website - [link](#)
- EU Climate Adaptation Strategy Package - [link](#)
- Chief of European Navies (CHEN) [link](#)
- European Coast Guard Functions Forum [link](#)
- European Union Offshore Oil and Gas Authorities Group [link](#)

Workstrand 5

- ILO "DOCUMENT FOR GUIDANCE, 1985 An international maritime training guide" (12.1985) - [link](#)
- REGULATION (EU) No 1291/2013 OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL of 11 December 2013 establishing Horizon 2020 - the Framework Programme for Research and Innovation (2014-2020) and repealing Decision No 1982/2006/EC - [link](#)

[Article 19

Ethical principles

1. *All the research and innovation activities carried out under Horizon 2020 shall comply with ethical principles and relevant national, Union and international legislation, including the Charter of Fundamental Rights of the European Union and the European Convention on Human Rights and its Supplementary Protocols.*

Particular attention shall be paid to the principle of proportionality, the right to privacy, the right to the protection of personal data, the right to the physical and mental integrity of a person, the right to non-discrimination and the need to ensure high levels of human health protection.

2. *Research and innovation activities carried out under Horizon 2020 shall have an exclusive focus on civil applications.*

3. *The following fields of research shall not be financed:*

- (a) research activity aiming at human cloning for reproductive purposes;*
- (b) research activity intended to modify the genetic heritage of human beings which could make such changes heritable (1);*
- (c) research activities intended to create human embryos solely for the purpose of research or for the purpose of stem cell procurement, including by means of somatic cell nuclear transfer.*

4. *Research on human stem cells, both adult and embryonic, may be financed, depending both on the contents of the scientific proposal and the legal framework of the Member States involved. No funding shall be granted for research activities that are prohibited in all the Member States. No activity shall be funded in a Member State where such activity is forbidden.*

5. *The fields of research set out in paragraph 3 of this Article may be reviewed within the context of the interim evaluation set out in Article 32(3) in the light of scientific advances.]*

- COMMISSION IMPLEMENTING DECISION of 10.12.2013 on the adoption of multi-annual work programmes under the Council Decision establishing the Specific Programme Implementing Horizon 2020 - The Framework Programme for Research and Innovation (2014-2020) and under the Council Regulation on the Research and Training Programme of the European Atomic Energy Community (2014-2018) complementing the Horizon 2020 – The Framework Programme for Research and Innovation, to be carried out by means of direct actions by the Joint Research Centre for the period 2014-2015 (10.12.2013) C(2013) 8637 final [link](#) -
- ANNEX Key Orientations for the Multi-Annual JRC Work Programme 2014 - 2015 to COMMISSION IMPLEMENTING DECISION (...) [link](#)
- COMMUNICATION FROM THE COMMISSION TO THE EUROPEAN PARLIAMENT AND THE COUNCIL on the work of the Task Force Mediterranean (4.12.2013) COM(2013) 869 final- [link](#)
- EDA's publication "Your Guide to European Structural Funds for Dual-use technology projects" (2014) - [link](#)
- WG3 NIS Platform Terms of Reference (21.10.2013) - [link](#)
- COMMUNICATION FROM THE COMMISSION TO THE EUROPEAN PARLIAMENT, THE COUNCIL, THE EUROPEAN ECONOMIC AND SOCIAL COMMITTEE AND THE COMMITTEE OF THE REGIONS 'A European strategy for Key Enabling Technologies – A bridge to growth and jobs' (26.6.2012) (COM/2012/0341 final) [link](#)
- COMMUNICATION FROM THE COMMISSION TO THE EUROPEAN PARLIAMENT, THE COUNCIL, THE EUROPEAN ECONOMIC AND SOCIAL COMMITTEE AND THE COMMITTEE OF THE REGIONS - "Preparing for our future: Developing a common strategy for key enabling technologies in the EU" (30.09.2009) COM/2009/0512 final - [link](#)
- COMMUNICATION FROM THE COMMISSION TO THE EUROPEAN PARLIAMENT AND THE COUNCIL MARINE KNOWLEDGE 2020 marine data and observation for smart and sustainable growth (8.9.2010) COM/2010/0461 final- [link](#)
- COMMUNICATION FROM THE COMMISSION TO THE EUROPEAN PARLIAMENT, THE COUNCIL, THE EUROPEAN ECONOMIC AND SOCIAL COMMITTEE AND THE COMMITTEE OF THE REGIONS Innovation in the Blue Economy: realising the potential of our seas and oceans for jobs and growth (13.5.2014) COM(2014) 254 final/2 - [link](#)

Abbreviations

ARF	ASEAN Regional Forum
ASEAN	Association of South East Asian Nations
AU	African Union
CBRN centres of excellence	Chemical, Biological, Radiological and Nuclear centres of excellence
CDP	Capacity Development Plan
CFSP	Common Foreign and Security Policy of the EU
CGPCS	Contact Group on Piracy off the Coast of Somalia
CHEMSEA project	Chemical Munitions at sea project
CHEN	Chiefs of European Navies
CISE	Common Information Sharing Environment for the EU
COM	Commission of the EU
Copernicus	European Earth observation programme
CSDP	Common Security and Defence policy of the EU
ECCAS	Economic Community of Central African States
ECGFF	European Coast Guard Functions Forum
EDA	European Defence Agency
EDA R&T programmes	Research and Technology programmes of the EDA
EEAS	European External Action Service
EFC	European Framework Cooperation
EFCA	European Fisheries Control Agency
EGNOS	European Geostationary Navigation Overlay Service
EMODNET	European Marine Observation and Data Network
EMSA	European Maritime Safety Agency
EPN	European Patrol Network
ESA	European Space Agency
ESDC	European Security and Defence College
ESS	EU Security Strategy
EU	European union
EUMSS	Maritime security strategy of the EU
EUROMARFOR	EU Maritime forces
EUROPOL	European Union's law enforcement agency
EUROSUR	European Border Surveillance System
EUSC	European Union Satellite Centre
FP7	7th Framework Programme for Research and Technological Development
FRONTEX	European Agency for the Management of Operational Cooperation at the External Borders of the Member States of the European Union

GALILEO	European global navigation satellite system
GCC	Gulf Co-operation council
Horizon 2020	Research and Innovation programme of the EU
HA/DR	Humanitarian Assistance/Disaster Relief
IAMSAR	International Aeronautical and Maritime Search and Rescue system
ICT	Information and Communications Technology
ILO	international Labour Organisation
IMDatE	Integrated Maritime Data Environment
IMO	International Maritime Organisation
IMP	Integrated Maritime Policy of the EU
INTERPOL	International crime police organisation
ISA	Interoperability Solutions for European Public Administrations
ISC	Information Sharing Center
ISPS code	International Ship and Port Facility Security Code
ISS	Internal Security Strategy of the EU
ITLOS	International Tribunal on the Law of the Sea
(IUU) fishing.	Illegal, unreported and unregulated fishing
KETs	Key Enabling Technologies
MASE	regional Maritime Security Programme
MAOC(N)	Maritime Analysis and Operations Centre – Narcotics
MARSUR	Maritime Surveillance project of EDA
METOC ships	Meteorological and oceanography ships
MS	Member States
MSA	Maritime Situational Awareness
MSCHOA	Maritime Security Centre Horn Of Africa
MSO concept	Maritime Security Operations concept
NATO	North Atlantic Treaty Organisation
NIS Directive	Network and Information Security Directive
POV CISE	Pre-Operational Validation project of CISE
PPP	Public-private partnership
R&D	Research and Development
ReMISC	Regional Maritime Information-Sharing Centre
RPA	Remotely Piloted Aircraft (drones)
SADC	the Southern African Development Community
SAR	Search and Rescue
SMEs	Small and medium size enterprises
SUA Convention	Convention on Suppression of Unlawful Acts
UFM	Union for the Mediterranean
UN	United Nations
UNCLOS	United Nations Convention on the Law of the Sea
UNODC	United Nation Office on Drug and Crime
WMD	Weapons of Mass Destruction